

[Forsvarsministeren.]

klikemæssige Grunde maaske mener at tjene et Formaals ved at søge at underminere Hærens øverste Chef, og andre Kredse, hvis politiske Livsindhold og Metode bestaar deri at skabe Mistillid til enhver lovlig Myndighed for derved at fremme Mulighederne for Uro og Opløsningstendenser i Samfundet i Almindelighed.

Det kunde aldrig falde mig ind at indrullere det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard i disse sidstnævnte Kategorier — der kunde man vel nærmest kun tænke sig det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen og hans forskellige Talerør anbragt. Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard vil utvivlsomt i denne Sag højst kunne komme ind under Begrebet den forsinkede, billige og noget anstrengte Forargelse.

Da General Gørtz jo imidlertid ogsaa paa anden Vis har maattet staa for Skud, fordi han i sin Egenskab af Forbindelsesofficer mellem danske og tyske Myndigheder i Besættelsestiden og senere som Chef for Generalkommandoen i disse modbydelige Aar har maattet foretage og paatage sig adskillige Opgaver, som han saavel som andre kun udførte med personlig Modvilje, vil jeg gerne benytte Lejligheden til at fejle Gulvet rent een Gang for alle.

Lige fra Besættelsen indtil nu har General Gørtz jo staaet i fremtrædende militære Stillinger. Efter den 9. April 1940 og indtil hans Forsættelse fra 1. Maj 1941 til Stillingen som Chef for Jydske Division i Viborg fungerede Generalen som Regeringens og Generalkommandoen militære Forbindelsesofficer til Besættelsesmagten.

I denne Periode forefaldt følgende Begivenheder af særlig Karakter vedrørende General Gørtz's Virksomhed.

Ved de første Forhandlinger med tyske, militære Myndigheder fremsattes fra disses Side Ønsket om, at Hæren Side om Side med tyske Styrker skulde deltage med sine Luftværnsafdelinger aktivt i Luftforsvaret af Landet. Dette blev fra dansk Side afvist, og fra General Gørtz's Side i Forhandlingerne med Tyskerne med stærk Understregning af, at Danmark fortsat betragtede sig som militært neutral, hvorfor det var udelukket, at den danske Soldat blev indsat aktivt i Kampen mod de Allierede. Til sidst lykkedes det ogsaa de danske Myndigheder at faa Tyskerne til at acceptere dette Standpunkt.

Efter de af Regeringen givne Instruksler lagde man fra dansk Side Vægt paa at bevare danske Tropper i de sønderjyske Garnisoner Sønderborg, Tønder og Haderslev.

Gennem General Gørtz's Forhandlinger med den tyske Befehlshaber lykkedes det at faa Ønsket opfyldt for de to førstnævnte Byers Vedkommende, medens det ikke var opnaaeligt for Haderslevs Vedkommende.

I hele Perioden fra April 1940 til Foråret 1941 udfoldedes en stærk Aktivitet fra General Gørtz's og Generalkommandoen Side for at modarbejde D.N.S.A.P.s Bestræbelser for at vinde Indpas inden for Hærens faste Befalingsmandskorps. Denne Virksomhed gav sig Udtryk i skriftlige og mundtlige Oplysninger og Advarsler om D.N.S.A.P.s hele Indstilling.

Fra første Færd under Besættelsen lagde man den største Vægt paa fra Hærens og ikke mindst fra Officerskorpsets Side at faa gennemført den rette Holdning i Forholdet til Tyskerne. Den Linie, der anvistes, var: korrekt Optræden i tjenstlige Anliggender, i øvrigt Kølighed, ingen Indbydelser fra dansk Side, ingen Modtagelse af tyske Indbydelser, undtagen hvor dette for Forbindelsesofficerens Vedkommende skønnedes nødvendigt for at holde Kontakten gaaende paa rette Maade i dansk Interesse. Denne Linie lykkedes det at gennemføre fra den første Dag og indtil 29. August 1943, saaledes at ikke en eneste dansk militær Myndighed nogen Sinde har haft tysk Personel som hverken tjenstlige eller private Gæster. Jeg understreger Ordet Myndighed, idet der desværre var nogle Enkeltpersoner, der faldt for Fristelsen til at søge Omgang med Tyskerne, men de har da ogsaa faaet deres Straf for denne Overtrædelse siden.

Selv for Krigsministeriets Vedkommende har paa Baggrund af den almindelige Holdning al offentlig Repræsentation over for Tyskerne kunnet undgaas indtil Juni 1943, da Krigsministeriet paa daværende Stats- og Udenrigsminister Erik Scavenius' Forlangende een Gang har maattet indbyde den tyske Befehlshaber med en halv Snæs Officerer af hans Stab til Frokost.

I Perioden mellem 1. Maj 1941 og 29. August 1941, hvor General Gørtz forrettede Tjeneste som Chef for Jydske Division, oprettedes Frikorps Danmark. De Meddelelser, der blev udsendt herom til Hærens Afdelinger, kom direkte fra Krigsministeriet, uden at Generalkommandoen eller General Gørtz blev spurgt.

I den følgende 2-aarige Periode, nemlig fra 29. August 1941 til 29. August 1943, hvor General Gørtz virkede som Chef for Generalkommandoen, altsaa som kommanderende General, indtraf Begivenheder af følgende Beskaffenhed:

Efter Paalæg fra Krigsministeriet over-